

**Dialogen tussen burgers over buurtrelaties met hulp van
'*Bianca in de buurt*' een participatief mixed media project**

M. Knibbe

Department of Health Ethics and Society;
Faculty of Health, Medicine and Life Sciences

Bianca

Waarom dialogen tussen burgers?

Koning: *verzorgingsstaat
wordt 'participatie
samenleving'*

Maastricht: 'Samen kunnen we het zelf'

Wat voor participatie?

Wat voor 'samen' & 'zelf'?

Wat kunnen?

Dialogen over burgerschap in buurten met veel sociale problematiek

- Burenhulp vergt balanceerwerk,
 - wat is gepaste en ongepast?
 - Impliciete normen en grenzen?
- Verschuivende betekenissen van vriendschap, buurtrelaties en zorg
 - Karakter en betekenis van buurtrelaties kan niet top-down bepaald worden
 - Mensen zoeken zelf naar betekenis van relaties in de buurt
 - Conflicten, onveiligheid, overlast bemoeilijken participatie

Dialogoog daar waar het wringt

- Samenkomen is lastig
- Culturele kaders lopen uiteen

FILM

Cultuur als gereedschapskist

Gereedschap

- Symbolen, verhalen, wereldbeelden, mensbeelden, representaties van groepen buurtbewoners
- Films, Facebook, boeken beelden, etc..

ILLUSTRATION: JONAS'S "CULTURE AS A TOOLBOX"

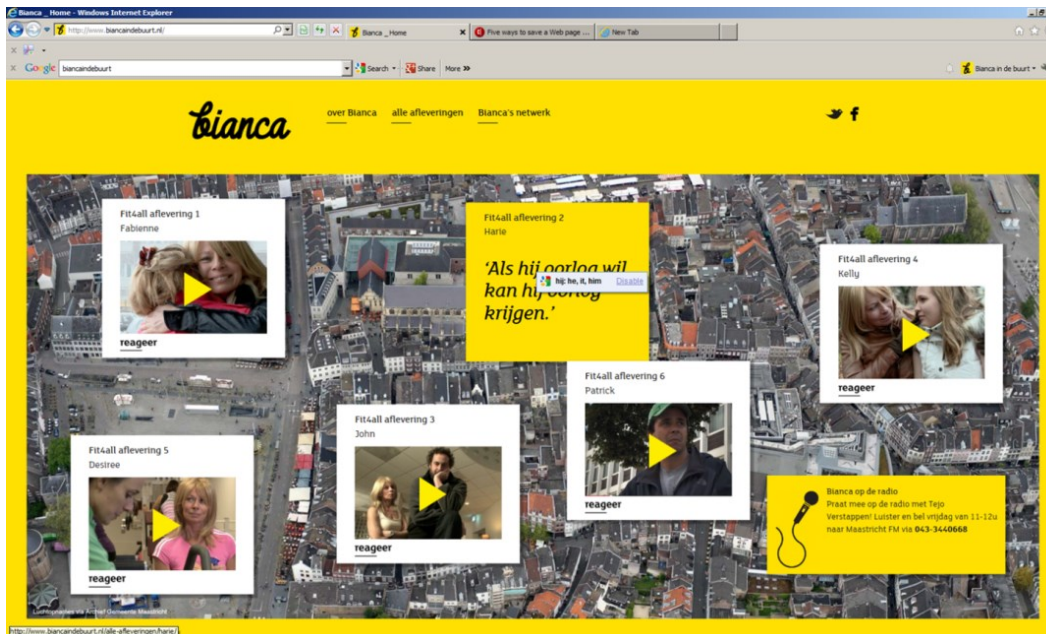
Gebruik van gereedschap in

- Dagelijkse routines
- Praktijken
- Vaardigheden
- Leefstijlen
- Betekenisgeving
- Onderhandelingen
- Contacten leggen
- ...

Bianca

Participatief mixed media project 'Bianca in de buurt'

- Empowerment van buurten met lage sociaal-economische status om psycho-sociale uitdagingen het hoofd te bieden
- Bevorderen van geestelijke gezondheid en veerkracht

6 korte films op TV Maastricht
'Fit4all'

Bereik: ca. 86% van Maastrichtse
volwassenen kijkt TVM

Filmbijeenkomsten: films werden
bekeken en besproken door
groepen burgers of professionals
Bereik: 260 deelnemers

Veldwerk nov 2012- feb 2014

- Jan.-mrt 2012 5 *narrow castings* met try-out film (52 deelnemers)
- Maart 2012-2013 veldwerk; kennismaking buurten & voorbereiden filmbijeenkomsten (ca 70 *interviews, bijeenkomsten, gesprekken & observaties*)
- April-juni *interviews* burgers nav films (N=13)
- April-feb 17 *filmbijeenkomsten* (N=260)

Bianca's bijdrage aan cultuur als gereedschapskist

- Nieuwe verhalen en beelden met mix van vertrouwde lokale stijlen en taalgebruik
- Verhalen gaan over lokale bronnen van stress, geselecteerd in participatief proces met burgers, professionals onderzoekers, en beleidsmakers
- Films zetten aan tot kritisch onderzoek van eigen gewoontes, praktijken, vaardigheden etc....

Problemen en contexten in dialogen n.a.v. Biancafilms

Films	Typen publiek	Bronnen van stress , risico's en GGZ problemen	Sociaal-culturele contexten
Harie 	Buurtverbanden: jongeren, ouderen en gemixte groepen. Totaal 180 deelnemers	Vijandelijkheden, machteloosheid, boosheid, angst, depressie, opgroeien in onveilige buurt	<ul style="list-style-type: none"> -ouderschapscultuur -jeugdcultuur -ouderencultuur -stereotypen -intolerantie -speelruimte voor kinderen -plaatsingsbeleid sociale woningbouw
Kelly 	Buurtverbanden: jongeren en gemixte groepen Totaal 70 deelnemers	Conflicten, seksuele ontwikkeling, geslotenheid/ liegen, schaamte, misbruik, social media, machteloosheid ouders, gebrek aan contact in gezin	<ul style="list-style-type: none"> - ouderschapscultuur - jeugdcultuur - familiegewoontes - Beelden van puberteit - sociale media - kledingstijlen - populaire cultuur
Fabienne 	Buurtverbanden: vrijwilligers, migrantengroepen Stad: GGZ-professionals Gemeenteraadsleden Totaal 66 deelnemers	Probleem-clusters: verslaving, financiële problemen, verwaarlozing kinderen, probleem- ontkenning, en beeldvorming over Maastrichtse buurten	<ul style="list-style-type: none"> - consumentisme - individualisme - sociale cohesie - Preventie en grenzen van GGZ professionals - Lokale taal en cultuur

Bronnen van stress

‘En toen kwam die man achter ons aan, rennend, en zei, ik maak jullie helemaal af, ik sla jullie helemaal in elkaar. En ja toen bleven wij doorgaan en die man die komt achter ons aan met een auto... En ja als die naar ons kijkt dan wordt die al, van kut kinderen donder op’ (Jongen)

‘Je kan beter niks zeggen, dat is waar....dan gaan ze je net pesten’ (oudere vrouw)

‘Pesterijen kunnen flink op je gezondheid werken. Daar kan je depressief door worden he’ (oudere vrouw)

Sociaal-culturele context

Beelden van ouderen over ouderschap

'Want het is zelfs zo dat tegenwoordig de ouders niet weten wat de kinderen op straat doen. Ze komen vrij laat thuis he, er zijn er nog bij die 's nachts nog naar binnen komen, dan vraag ik me af wat zijn de ouders dan aan het doen. Dat gebeurde vroeger niet.' (oudere man)

Beelden van ouderen over jeugdcultuur

Want vroeger spelen ze op straat. He maar nou is het toch niet, nou vervelen ze zich en door het vervelen ja dan hoeft er maar eentje bij te zitten die een bepaald idee heeft, nou we gaan dit eens eventjes doen, en de rest doet gewoon mee. De telefoon, ja die hebben scheve vingers allemaal (oudere man)

Jongere over spel en jeugdcultuur

ineens hij gooit, (sneeuwballen) en ineens kloenk, raam kapot..... Dan schrik je even, dan ga je lachen en dan ga je rennen. Dat is gewoon omdat ik denk gewoon, je bent jong, je wil dingen doen, je weet niet wat je moet doen, dus ga je maar zo'n dingen doen. (jongere)

Sociaal-culturele context

Intolerantie en speelruimte

‘Maar je hebt bepaalde mensen... Die komen scheldend naar buiten en dan is het...’ (jongere)

‘Juist. En dan hebben de kinderen nog niks gedaan, laten we het zo zeggen. He want ik merk het zelf, want wij hebben ook veel kindertjes nu luister de kinderen moeten kunnen spelen. En als ik al begin te schelden, dan dagen ze me uit.’
(oudere vrouw)

Intolerantie en speelruimte

Ik heb ergens gewoond waar de mensen al pissed off waren als de kinderen een knikkerpot hadden. Is toch niet normaal
(opbouwwerker)

Gewoontes, en andere manieren van denken en doen in dialogen n.a.v. Biancafilms

Films	Bekende manieren van doen	Andere manieren van denken en doen in filmbijeenkomst
Harie	<p>Jongeren: Belletje trekken, voetbal , rondhangen, elkaar & ouderen uitdagen, krachtmeting</p> <p>Ouderen : stereotyperen, contact mijden of dreigen</p> <p>Beiden: respect tolerantie onderhandelen, excuses aanbieden</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ervaring uitwisselen met vijandelijkheden - Stereotypen doorbreken -Ontspannen, prettig contact -Uitwisselen tips & strategieen
Kelly	<p>Ouders: ondervragen, straffen, opsluiten, telefoon en Facebook controlleren,</p> <p>Pubers: plezier maken, uitgaan, spelen met kledingstijl, popsterren imiteren, roddelen over extreem gedrag, afwisselend privacy beschermen & openheid bieden</p>	<p>Zorgen voor dagelijks contact en gesprek, schermtijd beperken, hobbies stimuleren, vrienden thuis uitnodigen,</p> <p>Erkenning geven voor zorgen ouders, en kennis van jongeren</p>
Fabienne	<p>-Buren, kennissen: Problemen signaleren, roddelen, hulp en zorg bieden, kinderen opvangen, terughoudend opstellen, problemen verbergen, hulp weigeren</p> <p>-GGZ-Professionals: preventie ondersteunen, niet medicaliseren</p> <p>-Politici: kritisch bespreken beeldvorming over lokale cultuur, communicatie plannen maken</p>	<p>Creatief aanbieden van ongevraagde hulp</p> <p>Onderhandelen over gepastheid bemoeienis</p> <p>Tegengas bieden tegen individualisme en consumentisme</p> <p>Grenzen van professionele bemoeienis bespreken</p> <p>Voornemens organisatie van gesprekken met burgers</p>

Andere manieren van denken en doen

Contact maken

'...bij de frituur, en daar stonden ook allemaal van die jongeren... en ik wist dat die ook van alles uitspookten, maar ik moest mijn hond daar uit laten.... Ik denk ik kan denken van nou ik, he ik ga bij wijze van spreken terug of ik spreek de jongeren aan. Ik zeg goh jongens, ik wou jullie iets vragen. Zouden jullie even mijn hond kunnen vasthouden. [...] "Ga jij die hond vasthouden?" "Ja, ik hou die hond voor die mevrouw vast, dat doe ik".' (oudere vrouw)

Verzet tegen stereotypen

Ja oude mensen zijn bang, terwijl iedereen is beleefd hoor, hoe erger 'krapuul' hoe beleefder dat ze zijn, dat is echt zo hoor. (jongen 15 jr)

Andere manieren van denken en doen

Regels bespreken

'Daar waren ook drie buitenlandse jongetjes....het enigste wat ik heb gezegd is, "luister jongens jullie mogen rustig spelen, maar jullie moeten wel denken aan mijn plantjes achter." "Ja mevrouw". Ja dan is het goed.

Oudere vrouw

Respect voor kinderen

Ik vind gewoon kinderen zijn gewoon kleine mensen die ook respect verdienen.

(Vrouw 30+)

Doorbreken stereotypen

'je komt ook in contact met oudere mensen. [...meestal denk je] de oudere mensen zijn maar zeikers, als je een ding uitspookt, dan zitten ze meteen al op je kop en zo, ja en oudere mensen denken dan, dat is allemaal 'krapuul'. En met dit soort avonden, ja dan leren ze net het tegenovergestelde kennen'.

Afsluiting

- Participatieve media-projecten kunnen burgerdialogen ondersteunen
- Vertrouwde en minder vertrouwde manieren van doen in culturele gereedschapskist worden onderzocht
- Binnenkort vervolg 'Bianca en het Bankje'

Vraag voor workshop

- De film Kelly bracht dialogen tussen ouders en pubers op gang over stress, conflicten en risico's in de context van jeugdcultuur, ouderschaps-praktijken en *social media*
- Ziet u mogelijkheden voor gebruik van Kelly in dialogen tussen burgers en professionals?